

INRICHTINGSPLAN
VELUWERANDMEREN

Convenant

PARTICIPANTEN, TE WETEN:

- 1.1. *de Gemeente Dronten*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van 29 mei 2001, nummer 610320MM, hierna te noemen de Gemeente Dronten;
- 1.2. *de Gemeente Elburg*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van DATUM, nummer XXXXX, hierna te noemen de Gemeente Elburg;
- 1.3. *de Gemeente Ermelo*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 23 mei 2001, nummer 01/8458, hierna te noemen de Gemeente Ermelo;
- 1.4. *de Gemeente Harderwijk*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van DATUM, nummer XXXXX, hierna te noemen de Gemeente Harderwijk;
- 1.5. *de Gemeente Kampen*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 31 mei 2001, nummer XXXXX, hierna te noemen de Gemeente Kampen;
- 1.6. *de Gemeente Nijkerk*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 7 juni 2001, nummer 2001-051, hierna te noemen de Gemeente Nijkerk;
- 1.7. *de Gemeente Nunspeet*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 9 november 2000, nummer XXXXX, hierna te noemen de Gemeente Nunspeet;
- 1.8. *de Gemeente Oldebroek*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van DATUM, nummer XXXXX, hierna te noemen de Gemeente Oldebroek;
- 1.9. *de Gemeente Putten*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 14 juni, nummer ROG/2001/6982, hierna te noemen de Gemeente Putten;

- 1.10. *de Gemeente Zeewolde*, te dezen krachtens artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de burgemeester, handelende ter uitvoering van het besluit van de gemeenteraad van 25 januari 2001, nummer R01S006, en de brief van het college van B&W van 6 juni 2001, kenmerk 2001-15959/AR/cv, hierna te noemen de Gemeente Zeewolde;
- 1.11. *de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij*, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de directeur van de directie Noordwest, hierna te noemen Ministerie van LNV;
- 1.12. *de Minister van Verkeer en Waterstaat*, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat, krachtens het Besluit mandaat, volmacht en machtiging Rijkswaterstaat, 28 april 1997/nr. RI 97/5812, hierna te noemen Rijkswaterstaat;
- 1.13. *de Provincie Flevoland*, krachtens op DATUM XXXX door de commissaris van de Koningin in de provincie Flevoland, afgegeven volmacht, vertegenwoordigd door mevrouw L.M. Bouwmeester - den Broeder, gedeputeerde, hierna te noemen Provincie Flevoland;
- 1.14. *de Provincie Gelderland*, te dezen vertegenwoordigd door de heer ir. J.C. Boxem, handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van 10 april 2001, nummer RE2001.7925, hierna te noemen Provincie Gelderland;
- 1.15. *de Provincie Overijssel*, te dezen vertegenwoordigd krachtens het Mandaatbesluit buitengerechtelijke vertegenwoordiging Commissaris der Koningin van DATUM, nummer XXXXX, handelende ter uitvoering van het besluit van Gedeputeerde Staten van DATUM, nummer XXXXX, hierna te noemen Provincie Overijssel;
- 1.16. *het Waterschap Veluwe*, te dezen krachtens artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de dijkgraaf, handelende ter uitvoering van het Besluit van het algemeen bestuur van 11 oktober 2000, nummer 2000002877, hierna te noemen Waterschap Veluwe;
- 1.17. *het Waterschap Zuiderzeeland*, te dezen krachtens artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de dijkgraaf, handelende ter uitvoering van het Besluit van het algemeen bestuur van 27 maart 2001, nummer ZZL01.098A.DOC, hierna te noemen Waterschap Zuiderzeeland.

OVERWEGENDE :

- 2.1. dat de Veluwerandmeren een gebied bestrijken van vier meren (Drontermeer, Veluwemeer, Wolderwijd en Nuldernauw) en een strook aangrenzend land, dat in ruimtelijke en waterhuishoudkundige zin als samenhangend geheel functioneert (zie kaart in toelichting bij dit convenant);
- 2.2. dat de Veluwerandmeren een multifunctioneel gebied vormen met evenwichtige accenten op natuur en recreatie alsook op andere gebruiksvormen;
- 2.3. dat er een nauwe relatie bestaat tussen de waterkwaliteit van de meren en het ecologisch functioneren van de meren (natuur) alsook tussen de waterkwaliteit en het gebruik van de meren (recreatie);
- 2.4. dat een duurzame ontwikkeling van de Veluwerandmeren gebaat is bij afgestemd beleid voor en beheer van het gebied door betrokken overheden;
- 2.5. dat op basis van een interactief planproces (in dialoog met bestuurders, burgers, belangenorganisaties, bedrijven, beheerders, beleidsmedewerkers) een gebiedsgericht inrichtingsplan voor de Veluwerandmeren is opgesteld waarin gezamenlijk beleid voor de periode 2002-2010 tot een integraal geheel is gesmeed;
- 2.6. dat bij de voorbereiding van dit gebiedsgerichte plan, naast hiervoor vermelde participanten, de Ministeries van EZ en VROM nauw betrokken zijn geweest en op verschillende momenten hebben ingestemd met de voortgang van het proces en ten aanzien van het Inrichtingsplan als geheel hebben geconstateerd dat de inhoud past binnen de kaders van het vigerende rijksbeleid;
- 2.7. dat het document 'Inrichtingsplan Veluwerandmeren 2002-2010' een separate bijlage vormt bij dit convenant;
- 2.8. dat in hoofdstuk 3 en bijlage 8 van het inrichtingsplan in tijd en ruimte op elkaar afgestemde maatregelen zijn geformuleerd, waarmee een duurzame ontwikkeling in het verschiet ligt;
- 2.9. dat alleen een gezamenlijke uitvoering tot het beoogde resultaat zal kunnen leiden;
- 2.10. dat in hoofdstuk 5 van het inrichtingsplan contouren zijn opgenomen voor de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van alle participanten;
- 2.11. dat in hoofdstuk 6 van het inrichtingsplan de financiële consequenties per participant zijn aangegeven;
- 2.12. dat in bijlage 5 van het inrichtingsplan faalfactoren zijn aangegeven, waardoor de uitvoering van één of meer maatregelen anders kan verlopen dan aangegeven in het plan of in het geheel niet mogelijk kan zijn.

- 3.1. participanten gaan de inspanningsverplichting aan het inrichtingsplan uit te voeren en hanteren -voor zover passend binnen hun taken en bevoegdheden- de inhoud van het inrichtingsplan als richtsnoer bij de formulering van nieuw beleid, zodat de inhoud van het plan geleidelijk verankerd raakt in wettelijk planinstrumentarium;
- 3.2. participanten stellen een Bestuurlijk Overleg Veluwerandmeren in, zoals bedoeld in hoofdstuk 5 van het inrichtingsplan, dat de eindverantwoordelijkheid heeft voor de uitvoering van het inrichtingsplan;
- 3.3. participanten gaan de inspanningsverplichting aan de in tabel 1 van de toelichting bij dit convenant aangegeven maatregelen uit te voeren en te financieren volgens de in tabel 2 aangegeven verdeling van kosten tot een maximum van in totaal $\approx$ 39.000.000 en met inachtneming van het bepaalde onder 3.4, 3.5 en 3.6; van de totale investeringen van $\approx$ 39.000.000 is op 21 juni 2001 $\approx$ 3.000.000 (7,7%) niet gedekt; participanten spannen zich in dit tekort via aanvullende Europese en/of nationale subsidies financieel gedekt te krijgen; mocht dit binnen de looptijd van fase I (2002-2004) niet of slechts gedeeltelijk lukken, zal het Bestuurlijk Overleg besluiten of dekking plaats vindt vanuit eventuele financiële meevallers binnen het totale IIVR-project dan wel dat het ambitieniveau van de maatregelen 'Vergroten vaarmogelijkheden Veluwemeer' (WS.1) en 'Realiseren Ecolint Elburg' (OG.1) zal worden verlaagd;
- 3.4. participanten gaan de inspanningsverplichting aan de personele capaciteit voor project(bege)leiding ter beschikking te stellen conform de verdeling in tabel 3 van de toelichting;
- 3.5. participanten gaan de inspanningsverplichting aan beheer en onderhoud, voortkomend uit de in dit convenant aangegeven maatregelen, uit te voeren binnen reguliere programma's waardoor invulling wordt gegeven aan het feitelijke beheer en onderhoud;
- 3.6. participanten wijzen Rijkswaterstaat Directie IJsselmeergebied aan als coördinator van de uitvoering van het inrichtingsplan; de coördinator stelt een gezamenlijk te financieren projectbureau in, entameert tenminste eenmaal per jaar een bestuurlijk overleg en voert het financieel beheer van de uitvoering;
- 3.7. participanten die met de projectleiding voor uitvoering van maatregelen zijn belast, gaan over tot opdrachtverlening van een werk eerst nadat een juridisch bindende financierings-overeenkomst, als bedoeld in hoofdstuk 6 van het inrichtingsplan, is aangegaan met de coördinator;
- 3.8. middels de financieringsovereenkomst verklaart de coördinator zich, uitgaande van de geraamde investeringskosten zoals vermeld in tabel 1, akkoord met de kosten van het werk en bepaalt, uitgaande van een redelijke verhouding tot de (te verrichten) uitgaven door de participant, het aantal termijnen waarin, al dan niet per voorschot, tot betaling wordt overgegaan;

- 3.9. na oplevering van het werk zorgt de betreffende participant voor een prestatieverklaring en een daarop te baseren accountantsverklaring op basis waarvan de laatste betalings-termijn wordt vastgesteld;
- 3.10. separaat van het financieringsspoor voor uitvoering van maatregelen zorgen participanten voor betaling van hun bijdrage aan de uitvoering van het inrichtingsplan door storting van hun (jaarlijkse) bijdrage;
- 3.11. bijdragen van participanten zoals aangegeven in tabel 2 van de toelichting worden jaarlijks geïndexeerd op basis van de Indexering Bruto Overheidsinvesteringen (IBOI), en zijn exclusief eventuele wijziging van de voor uitvoering van alle werken verschuldigde omzetbelasting uitgaande van 19% BTW;
- 3.12. het bestuurlijk overleg omvat tenminste eenmaal per jaar het beoordelen van de evaluatierapportage over het achterliggende jaar in termen van 'output', het actualiseren van het voortschrijdende uitvoeringsprogramma voor het voorliggende jaar, het bespreken van consequenties van eventuele wijzigingen in maatregelen (financieel of qua tijdsplanning) en het bespreken van bestedingen van eventuele gelden van derden (subsidies);
- 3.13. in geval van geschillen, voortvloeiend uit dit convenant, die niet in onderling overleg zijn te beslechten, zullen participanten trachten deze in eerste instantie op te lossen met behulp van Mediation conform het reglement van de Stichting Nederlands Mediation Instituut te Rotterdam, zoals dat luidt op de aanvangsdatum van de Mediation. Indien het onmogelijk is gebleken een geschil op te lossen met behulp van Mediation, zal een geschil conform het reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut worden opgelost door een commissie van 3 arbiters. Twee leden daarvan worden benoemd door de participanten die een geschil hebben en gezamenlijk benoemen deze twee arbiters het derde lid;
- 3.14. indien de noodzaak vervalt de maatregel 'verbeteren waterzuivering Harderwijk (WA.1)' uit te voeren, dan vermindert de totale uitvoeringssom met € 7.500.000 en wordt de verdeelsleutel evenredig in het voordeel van Rijkswaterstaat en Waterschap Veluwe aangepast, wetende dat financiering van deze maatregel gerelateerd is aan bestemmingsheffingen voortkomend uit de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en dat inkomsten uit deze heffingen niet kunnen worden aangewend voor andere maatregelen;
- 3.15. indien in het inrichtingsplan opgenomen maatregelen onverhoopt geheel of gedeeltelijk om externe redenen niet kunnen worden uitgevoerd, beslist het Bestuurlijk Overleg Veluwerandmeren of en zo ja welke consequenties dit heeft voor het bepaalde in dit convenant;
- 3.16. participanten verplichten zich de, ten tijde van ondertekening van het onderhavige convenant niet te voorziene (financiële) ontwikkelingen, voor zover relevant voor uitvoering van het inrichtingsplan, te melden aan de coördinator;

- 3.17. participanten kunnen op basis van consensus besluiten tot wijzigingen van het bepaalde in het onderhavige convenant;
- 3.18. het onderhavige convenant treedt in werking zodra deze door alle participanten is ondertekend en wordt in beginsel aangegaan voor de duur van de periode van uitvoering: 2002-2010 en eindigt daarmee op 31 december 2010, tenzij het Bestuurlijk Overleg Veluwerandmeren besluit tot verlenging;
- 3.19. indien een participant, om reden van substantiële wijzigingen in de uitvoering ten opzichte van de inhoud van het inrichtingsplan, aanleiding ziet voortijdig zijn deelname aan dit convenant op te zeggen, dan zal deze dit voornemen kenbaar maken aan het Bestuurlijk Overleg Veluwerandmeren, dat daarop tijdens het eerstvolgende overleg zal besluiten of en zo ja welke consequenties dit heeft voor voortzetting van dit convenant;
- 3.20. indien een partij als participant in dit convenant wil toetreden dan zal het Bestuurlijk Overleg binnen één jaar nadat dit voornemen schriftelijk kenbaar is gemaakt bij de voorzitter besluiten of en zo ja onder welke voorwaarden participatie in het convenant mogelijk is;
- 3.21. bij beëindiging van dit convenant besluit het Bestuurlijk Overleg Veluwerandmeren over de bestemming van de eventueel resterende gelden.

Aldus vastgesteld, overeengekomen en ondertekend,

Lelystad, 21 juni 2001

Participanten	Namens deze	Functie
1 Gemeente Dronten	mevrouw A.I.L. Haverkort-Cortvriendt	wethouder
2 Gemeente Elburg ¹	de heer G. Van der Velde	wethouder
3 Gemeente Ermelo	de heer D.N. de Vries Reilingh	wethouder
4 Gemeente Harderwijk	mevrouw W.M. Verver-Aartsen	wethouder
5 Gemeente Kampen	de heer J. Oosterhof	burgemeester
6 Gemeente Nijkerk	de heer E. Wulfsen	wethouder
7 Gemeente Nunspeet	mevrouw M. Mulder-Bomhof	wethouder
8 Gemeente Oldebroek	de heer G.J. Veldhoen	wethouder
9 Gemeente Putten	de heer L.A. Wieringa	wethouder
10 Gemeente Zeewolde	de heer E.A. Cramer	wethouder
11 Ministerie van LNV	de heer T. van Ingen	plv. Directeur Directie Noordwest
12 Ministerie van VenW	de heer H. Prins	Directeur-Generaal Rijkswaterstaat
13 Provincie Flevoland	mevrouw L.M. Bouwmeester	gedeputeerde
14 Provincie Gelderland	de heer J.C. Boxem	gedeputeerde
15 Provincie Overijssel	mevrouw R. Holsheimer	gedeputeerde
16 Waterschap Veluwe	de heer G. Verwolf	dijkgraaf
17 Waterschap Zuiderzeeland	dhr. H.L. Tiesinga	dijkgraaf

¹ Ondertekening d.d. xxxxxx

SAMENVATTING INRICHTINGSPLAN VELUWERANDMEREN

Helder water plotseling gifgroen

Het is 1956. Op enkele kilometers afstand van de voormalige Zuiderzeekust wordt de laatste hand gelegd aan de drooglegging van de Flevopolders. Eens een dynamisch getijdegebied, nu een enorm oppervlak nieuw land achter een lint van ondiepe meren. Tussen Kampen en Nijkerk liggen de meren aan de rand van de Veluwe: de Veluwerandmeren. Van noord naar zuid: het Drontermeer, het Veluwemeer, het Wolderwijd en het Nuldernauw. Direct na aanleg van de meren is het water kristalhelder. De eerste jaren blijft dat zo, ondanks lozingen van rioolwater en aanvoer van overtollige meststoffen vanuit landbouwpercelen.

Geleidelijk komt er steeds meer fosfaat en stikstof in de meren. Uiteindelijk zitten er zoveel voedingsstoffen in water en bodem dat (giftige) algen de overhand krijgen, die vervolgens waterplanten in de schaduw zetten. Waterplanten sterven af en de dieren die ertussen leven verdwijnen.

Aan het einde van de jaren zestig is het gedaan met het heldere water. De Veluwerandmeren doen denken aan vegetarische erwtensoep. Deskundigen spreken van overmatige algengroei, zwemmers klagen over jeuk en ondernemers zien badgasten juist in warme perioden uitwijken naar elders.

Succesvolle strijd tegen groen laken

Het is 1970. Het blauwe goud van de meren verliest zijn glans en lijkt klatergoud te zijn geweest. De regio staat voor een forse opgave: terugkeer van het heldere water. De waterbeheerders gaan met vereende krachten aan de slag. Lozingen van huishoudelijk afvalwater worden aangepakt door aanleg of uitbreiding van rioolwaterzuiveringsinrichtingen (rwzi's). Vooruitlopend op landelijk beleid krijgen de rwzi's Elburg en Harderwijk voorzieningen waarmee meer fosfaat uit rioolwater wordt gehaald, voordat het wordt geloosd op het open water. Verder worden de meren doorgespoeld met schoon water, dat in de Flevopolders als kwel aan het oppervlak komt. Beide inspanningen zijn weliswaar van belang, maar werpen vooralsnog geen zichtbaar resultaat af.

Het water blijft troebel en zorgt lokaal voor onfrisse en naar rotting riekende stranden. Betrokken overheden slaan de handen ineen en roepen het platform BOVAR in het leven. BOVAR staat voor Bestrijding Overmatige Algengroei Randmeren. Onder de vlag van dit platform worden aanvullende maatregelen uitgevoerd. De frequentie van overstortingen van rioolstelsels wordt teruggebracht, de aanvoer van meststoffen uit landbouwgebieden wordt aangepakt en bodemwoelende vissen worden massaal afgevangen. Na jaren van inspanning wordt het water halverwege de jaren negentig eindelijk weer helder. Het groene laken, dat twintig jaar over de meren was uitgespannen, begint scheuren te vertonen.

Waar weer licht doordringt tot op de bodem keren de waterplanten terug. Zij nemen voedingsstoffen op uit het water en houden het bodemslib vast, waardoor het proces van troebel naar helder in een versnelling komt. Waterplanten vormen ook de gedekte tafel voor watervogels en zijn in dit licht essentieel voor de ecologische verbinding tussen de Utrechts-Hollandse Vecht-plassen en de Overijsselse Wieden en Weerribben. Het gebied is niet alleen aantrekkelijk voor watervogels. Ook het aantal mensen dat aan of nabij de meren woont is

inmiddels fors toegenomen. Velen van hen maken plannen voor het gebruik van de meren. Voor de beleving van natuur, recreatie, scheepvaart, visserij, zandwinning, etcetera.

Levendige dialoog over water en ruimte

Het is 1996. Het heldere water met uitgestrekte stranden trekt steeds meer mensen aan. Uit de regio, uit Nederland en uit het buitenland. Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen maken plannen om dat in goede banen te leiden. Helaas werken de plannen niet uit zoals beoogd. Wat mist is samenhang in inrichting en gebruik van het gebied als geheel. Een duurzame ontwikkeling van dit nog jonge gebied, in het hart van het steeds drukker wordende Nederland, vraagt een waterkwaliteit en een ruimteverdeling die tegen een stootje kunnen. Medio jaren tachtig is dit al geconstateerd door de CIBRIJ, maar het toen opgestelde integrale beleidsplan voor de randmeren werkte onvoldoende door in de daadwerkelijke inrichting van het gebied. Om te komen tot een plan dat wel op uitvoering kan rekenen, starten negentien overheden in BOVAR-kader een gezamenlijk planproces. Naast de overheden zijn vooral bewoners, belangenorganisaties en bedrijven betrokken bij het opstellen van het plan. Met enthousiasme benoemen zij tijdens uiteenlopende werksessies hun plus- en knelpunten en reiken ideeën, suggesties en oplossingen aan voor verhoging van de ruimtelijke kwaliteit. Bestuurders zijn tijdens de werksessies zelf getuige van wat er leeft in het gebied of vernemen het via krantenberichten of rapportages die erover verschijnen.

De nieuwsbrief over het planproces IIVR (Integrale Inrichting Veluwe Randmeren) is een goed gelezen blad onder een gestaag groeiende schare lezers. Vele honderden belangstellenden en belanghebbenden zijn met elkaar in dialoog over de toekomst van hun water, stranden, natuur, recreatie en bedrijvigheid. Ideeën en argumenten gaan over en weer. Soms staan belangen lijnrecht tegenover elkaar, soms ook zijn combinaties mogelijk waardoor meer belangen tegelijkertijd kunnen worden bediend. Eén ding staat vast: de toekomst van de Veluwe-randmeren leeft bij bewoners.

Na wikken en wegen kiezen bestuurders voor de strategie 'Groene Vangrail Plus', een ambitieuze strategie gericht op versterking van zowel natuur als recreatie. De strategie wordt uitgewerkt tot een inrichtingsplan.

Startschot uitvoering Inrichtingsplan Veluwerandmeren

Het is 2001. Negentien overheden presenteren een gezamenlijk inrichtingsplan voor de Veluwerandmeren. Het plan heeft weliswaar geen wettelijke status, maar door ondertekening van een convenant geven betrokken overheden te kennen het plan uit te willen voeren. Hiervoor leggen zij in totaal een bedrag van $\approx$ 39.000.000 op tafel. In het plan staan zesendertig maatregelen, variërend van een 'ecolint' tussen Elburg en Harderwijk en een ononderbroken fietspad om de randmeren tot verdieping van delen van het Wolderwijd en een natuureiland in het Nuldernauw. Deze maatregelen zijn geplaatst in de bestaande inrichting van het gebied en sluiten aan op reeds lopende projecten. Te denken valt aan de Delta Schuitenbeek, de Natte As, Waterfront Harderwijk en Sluis Lovink. De mogelijkheden van het gebied komen met uitvoering van de maatregelen goed tot hun recht.

Overheden beogen met het inrichtingsplan een goede balans tussen natuur, recreatie en andere functies. Bewoners herkennen zich in het plan, mede doordat zij er zelf aan hebben bijgedragen. Het plan is meer dan een verzameling van goed op elkaar afgestemde maatregelen. Het is ook een toetssteen voor nieuwe ontwikkelingen, die nog niet zijn te voorzien maar zich vrijwel zeker zullen voordoen. De tijd in zo'n dynamisch gebied is immers niet stil te zetten. Nieuwe

ontwikkelingen passen wel of niet binnen het gedachtegoed van het plan. De uitdaging ligt in het vasthouden van het gezamenlijke toekomstbeeld, het openstaan voor ontwikkelingen die tot verdere versterking leiden en het durven afwijzen van ontwikkelingen die de ruimtelijke structuur verzwakken.

Veluwerandmeren gouden waterlinie in noordwest-Europa

Het is 2010. In het Veluwemeer worden de laatste stukjes verdiept. Het is de kroon op het werk in het kader van het inrichtingsplan. Het resultaat mag er zijn. Het water is beslist niet minder helder dan in 2000, ondanks de groei van het aantal bewoners van het gebied en alle werkzaamheden in en om het water. Zeker tijdens verdiepingen voor de vaargeul en de watersport is voortdurend gelet op effecten op de groei van waterplanten. Soms heeft dat tot wijziging van de gedachte uitvoering geleid. Dergelijk maatwerk is nodig met het oog op behoud van de uitgekende balans tussen natuur en recreatie.

De kwaliteit van het water dat vanuit de rwzi Harderwijk op de randmeren wordt uitgeslagen is ronduit goed te noemen. Weinig rwzi's die beter presteren. De natuur in het gebied vormt een belangrijke schakel binnen de ecologische hoofdstructuur. Robuuste verbindingen tussen water en land over zowel de lengte van de oevers als tussen het oude en het nieuwe land missen hun uitwerking niet. Snoeken zetten in het prille voorjaar massaal hun eieren af in ondiepe overgangen tussen water en land, watersnippen zoeken driftig naar wormen nabij beekmondingen aan de Gelderse oever en met een beetje geluk is een roerdomp te horen of het werk van bevers te zien. Verwondering en avontuur uit de tijd van de Zuiderzee zijn, zij het in een andere vorm, weer terug.

Tussen de natuur is op bepaalde plaatsen volop ruimte voor watersport. Verdiepingen in het Wolderwijd hebben het gebied inmiddels op de watersportkaart van Europa gezet.

In het Drontermeer worden gedurende de zomermaanden regelmatig Nederlandse kano-kampioenschappen gehouden. Aan de kust van Flevoland is Bremerberg omgetoverd tot een sfeervolle boulevard, die goed aansluit op de recreatiegebieden van Dronten. Voor de kust van Zeewolde liggen aantrekkelijke stranden. Op warme dagen zijn het trekpleisters voor bewoners van het omliggende gebied. Op een eiland voor de kust is het goed toeven in een restaurant, met uitzicht op de zeilboten die schitteren in de zon.

Aan de kust van Gelderland ligt het accent meer op natuur, landschap en cultuurhistorie als decor voor menselijk handelen. Deze voormalige Zuiderzeekust biedt mensen hier een unieke combinatie van. Fiets- en wandelpaden liggen zodanig in het veld dat recreanten nagenoeg niet van invloed zijn op water- en weidevogels. Vanaf enkele observatiepunten zijn de imposante groepen kleine zwanen, tafeleenden en knobbelzwanen goed te zien. Enkele campings maken het mogelijk dagelijkse beslommingen af te wisselen met het ervaren van schaarse rust en ruimte.

In één zin samengevat:

de Veluwerandmeren bieden voor elk wat wils, maar alles kan beslist niet overal.

TABEL 1

Maatregelen, planning en investeringskosten

Maatregelen per pakket	Voorzitter/projectleider	Planning			Totaal investeringskosten (inclusief kosten technische voorbereiding en 19% BTW) (€)	Nauwkeurigheid			
		Realisatie start in fase							
		I 2002-2004	II 2005-2007	III 2008-2010					
PAKKET WATER		RIJKSWATERSTAAT							
WA.1	Verbeteren waterzuivering Harderwijk	Waterschap Veluwe		x	7.575.000	gering			
WA.2	Stimuleren innamepunten afvalwater recreatievaart	Rijkswaterstaat	x		1)	-			
WA.3	Onderzoeken aanpassing waterpeil	Rijkswaterstaat	x		115.000	-			
SUBTOTALEN:					7.690.000				
PAKKET NATTE NATUUR		RIJKSWATERSTAAT							
NA.1	Ontwikkelen beekmondingen Veluwemeer	Rijkswaterstaat		x	4.490.000	matig			
NA.2	Ontwikkelen rietveld Elburg	Rijkswaterstaat	x		105.000	matig			
NA.3	Aanleggen groene vangrail Polsmaten	Rijkswaterstaat		x	125.000	matig			
NA.4	Aanleggen groene kruispunt Nuldernauw	Rijkswaterstaat	x		925.000	matig			
NA.5	Aanleggen aalgoot Roggebotsluis	Rijkswaterstaat	x		30.000	matig			
NA.6	Ontwikkelen natuur Harderwijk zuid	Gemeente Harderwijk		x	310.000	matig			
SUBTOTALEN:					5.985.000				
PAKKET WATERSPORT		RIJKSWATERSTAAT							
WS.1	Vergrotten vaarmogelijkheden Veluwemeer	Rijkswaterstaat	x	x	5.355.000	groot			
WS.2	Vergrotten vaarmogelijkheden Wolderdijk	Rijkswaterstaat	x	x	2.000.000	groot			
WS.3	Verleggen vaargeul Wolderdijk	Rijkswaterstaat	x	x	-	-			
WS.4	Verdiepen bij Nulderhoek	Rijkswaterstaat	x		135.000	groot			
WS.5	Verdiepen bij Roggebotsluis	Rijkswaterstaat		x	115.000	groot			
WS.6	Egaliseren waterbodembai Elburg	Rijkswaterstaat	x		970.000	groot			
WS.7	Markeren vaarroute campings Veluwemeer	Rijkswaterstaat	x		5.000	-			
WS.8	Aanleggen overdraagvoorzieningen kano's	Rijkswaterstaat	x		60.000	matig			
SUBTOTALEN:					8.640.000				
PAKKET OEVERGEBRUIK FLEVOLAND		PROVINCIE FLEVOLAND							
OF.1	Herstellen historisch havenhoofd Elburg	Provincie Flevoland		x	max. 500.000	-			
OF.2	Aanleggen vissteiger min dervalden	Gemeente Dronten	x		110.000	matig			
OF.3	Verbeteren sportvoorzieningen	Waterschap Zuiderzeeland	x		45.000	matig			
OF.4	Stimuleren trekkershutten	Projectbureau IIVR	x		1)	-			
SUBTOTALEN:					655.000				
PAKKET RECREATIE FLEVOLAND		PROVINCIE FLEVOLAND							
RF.1	Stimuleren recreatiegebied Bremerberg	Gemeente Dronten		x	2.000.000	groot			
RF.2	Faciliteren recreatievoorzieningen Bremerberg	Gemeente Dronten		x	-	-			
RF.3	Faciliteren dagrecreatie De Oase	Gemeente Dronten	x		5.000	-			
RF.4	Faciliteren recreatievoorziening Harderstrand	Gemeente Dronten	x		25.000	-			
RF.5	Faciliteren eiland Spiekerzand	Gemeente Zeewolde		x	-	-			
RF.6	Aanleggen Spieker-, Wolder- en Pluutstrand	Gemeente Zeewolde		x	2.570.000	groot			
RF.7	Faciliteren dagrecreatie Erkemederstrand	Gemeente Zeewolde	x		-	-			
SUBTOTALEN:					4.600.000				
PAKKET OEVERGEBRUIK GELDERLAND		PROVINCIE GELDERLAND							
OG.1	Realiseren ecolint Elburg	Provincie Gelderland i.s.m. Elburg	x	x	5.800.000	-			
OG.2	Aanleggen fietsroute Harderwijk-Roggebot	Provincie Gelderland	x	x	1.565.000	groot			
OG.3	Aanleggen observatiepunt Noordermerk	Gemeente Oldebroek		x	50.000	matig			
OG.4	Stimuleren informatiecentrum randmeren	Projectbureau IIVR	x		1)	-			
SUBTOTALEN:					7.415.000				
PAKKET RECREATIE GELDERLAND		PROVINCIE GELDERLAND							
RG.1	Faciliteren out-door activiteiten terrein Horst	Gemeente Ermelo	x		-	-			
RG.2	Faciliteren evenementen terrein Nulde noord	Gemeente Putten	x		-	-			
RG.3	Creëren rietvrije schaatsroute Drontermeer	Rijkswaterstaat	x		25.000	gering			
RG.4	Stimuleren fietspunt Veluwemeer	Projectbureau IIVR	x		1)	-			
SUBTOTALEN:					25.000				
		STIMULERINGSMAATREGELEN 1)			x	x	x	390.000	
		COMMUNICATIE			x	x	x	900.000	
		ORGANISATIE			x	x	x	2.700.000	
SUBTOTALEN:								3.990.000	
fase I:								8.000.000	
fase II:								25.500.000	
fase III:								5.500.000	
TOTALEN:								39.000.000	

1) maximaal 1% (= 0,39 miljoen €) van de totale investeringskosten zal besteed worden aan stimuleringsmaatregelen (m.u.v. RF.1 Stimuleren recreatiegebied Bremerberg)

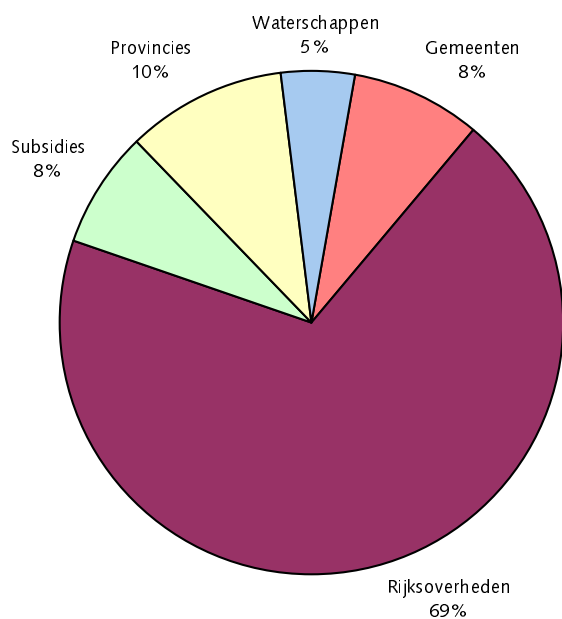
TABEL 2

Verdeelsleutel voor financiering investeringskosten

Verdeelsleutel voor financiering van investeringskosten (inclusief organisatie en communicatie). Van links naar rechts zijn aangegeven de participerende overheden, het percentage waarmee een betreffende organisatie in de kosten bijdraagt en de betekenis van dit percentage voor de totale investeringskosten.

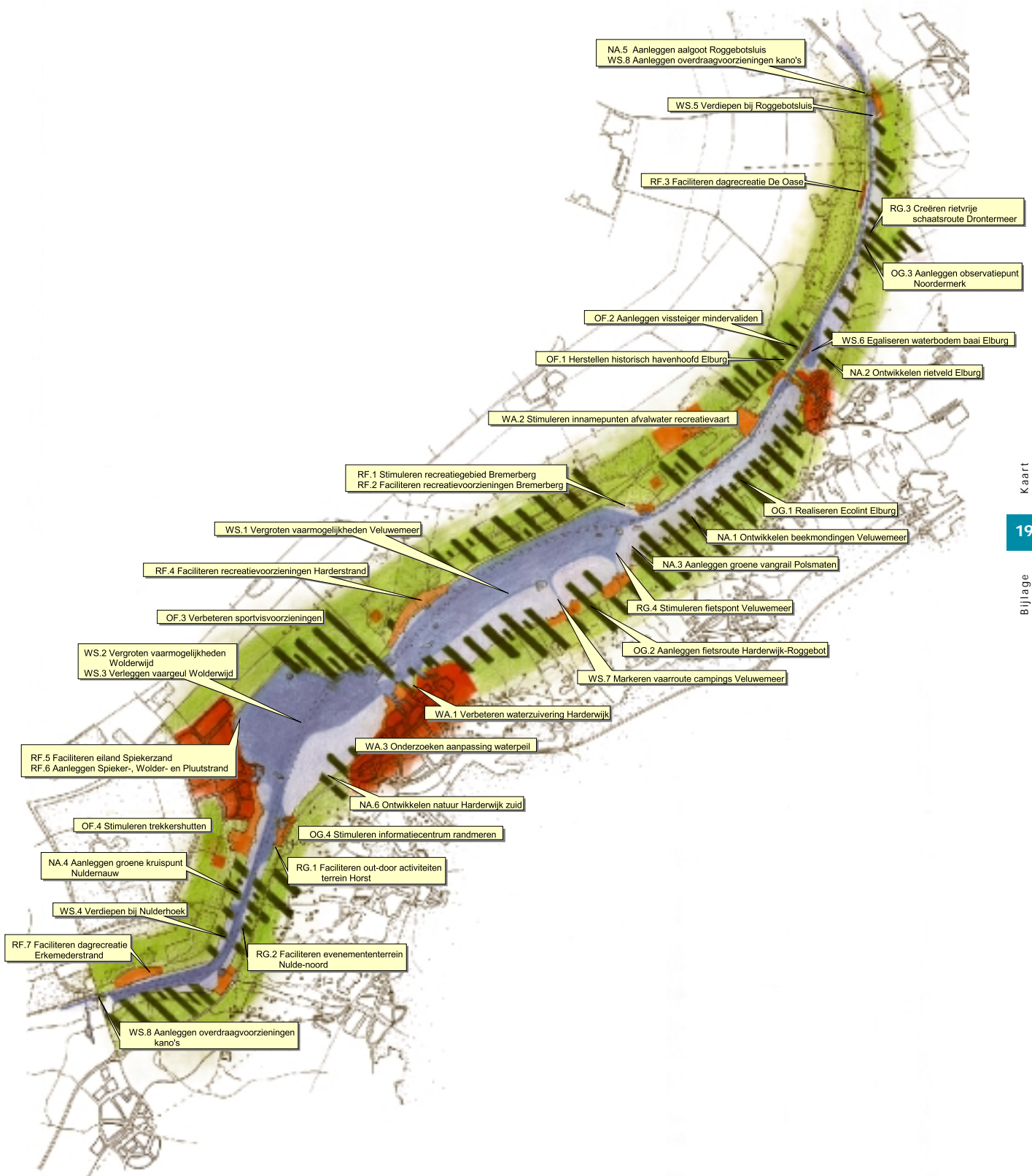
Actor	%	totaal 2002-2010 (€)
Gemeente Dronten	1,50	585.000
Gemeente Elburg	1,50	585.000
Gemeente Ermelo	0,50	195.000
Gemeente Harderwijk	1,50	585.000
Gemeente Kampen	0,13	50.000
Gemeente Nijkerk	0,13	50.000
Gemeente Nunspeet	1,00	390.000
Gemeente Oldebroek	0,13	50.000
Gemeente Putten	0,50	195.000
Gemeente Zeewolde	1,50	585.000
subtotalen:	8,38	3.270.000
Ministerie van LNV	12,82	5.000.000
Rijkswaterstaat	56,23	21.930.000
Subsidies	7,69	3.000.000
subtotalen:	76,74	29.930.000
Provincie Flevoland	5,13	2.000.000
Provincie Gelderland	5,13	2.000.000
Provincie Overijssel	-	-
subtotalen:	10,26	4.000.000
Waterschap Veluwe	4,10	1.600.000
Waterschap Zuiderzeeland	0,51	200.000
subtotalen:	4,62	1.800.000
Totalen:	100,00	39.000.000

Procentuele bijdrage van de participerende overheden aan IIVR

KAART VAN HET PLANGEBIED

COLOFON

Uitgave

BOVAR-IIVR

oktober 2001

Vormgeving en druk

Myra Goudappel

PlantijnCasparie Almere

Oplage

1000

Informatie

Projectbureau IIVR

Postbus 600

8200 AP Lelystad

T 0800 - 0230160

F 0320 - 234300

E iivr@waterland.net

I www.waterland.net/iivr

ISBN xxxxxxxxx